

För en stärkt välfärd i hela kommunen

Verksamhets- och investeringsplan (VIP) 2022-2024
med budget för 2022

- Koalition för Jönköpings förslag

Kommunstyrelsen

Verksamhets- och investeringsplan för 2022-2024 med budget för 2022

Ks 2021:372

Undertecknade lämnar härmed förslag till verksamhets- och investeringsplan för 2022-2024 med budget för 2022. I förslaget ingår mål för god ekonomisk hushållning samt förslag till förändring av kommunala taxor. Den kommunala skattesatsen föreslås oförändrad till 21,64 procent av skatteunderlaget.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Samhällsekonomiska läget

2020 kommer att gå till historien som det år då hela världen påverkades av coronapandemin. Efter en exceptionellt snabb konjunkturnedgång under våren 2020 har en successiv återhämtning skett från hösten 2020. För år 2021 syns en tydlig återhämtning av konjunkturen. Tillväxten i den svenska ekonomin bedöms nu vara hög. Att Sverige lyckats att nå en relativt hög vaccinationsgrad och så småningom kommer ur pandemin är avgörande för sysselsättningen och ekonomin. De jämförelsevis omfattande åtgärderna i regeringens budgetproposition för år 2022 stimulerar även den efterfrågetillväxten. Bland annat får hushållen sänkta skatter och ökade transfereringar, vilket stimulerar konsumtionen, samtidigt som ökade statsbidrag till kommuner och regioner samt statliga satsningar driver på offentlig konsumtion och offentliga investeringar.

BNP, bruttonationalprodukten, är ett av de viktigaste samhällsekonomiska måtten och beskriver storleken på Sveriges ekonomi genom att mäta värdet på varor och tjänster. År 2020 sjönk BNP med 2,9 procent. BNP beräknas öka under år 2021 - 2022 när företagen ökar sin produktion och hushållens konsumtion ökar. I SKR:s prognos antas att svensk ekonomi når en normalkonjunktur under den andra halvan av år 2023.

Liksom i omvärlden har inflationen i Sverige stigit snabbt hittills under 2021 och uppgången beräknas fortsätta året ut. Den höga inflationen är till stor del en följd av att energipriserna ökar särskilt snabbt i år. Inför nästa år är bedömningen att energipriserna inte utvecklas på samma sätt och att inflationen faller mot slutet av året.

Procentuell förändring enligt SKR skatteunderlagsprognos 2021-09-30.

	2020	2021	2022	2023	2024
BNP, procentuell ökning	-2,9	4,3	3,6	1,6	1,4
Inflation, KPIF**	0,5	2,2	2,1	1,8	2,0
Inflation, KPI	0,5	1,9	2,1	1,9	2,3

**KPI med fast ränta(KPIF) är ett mått på underliggande inflation och syftar till att ta bort effekten av förändrade räntesatser från KPI.

Sysselsättning

Återhämtningen i ekonomin under året syns även på arbetsmarknaden och sysselsättningen enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU). Arbetslösheten i september låg dock kvar på något över 9 procent för riket eftersom även arbetskraften växte snabbt. Sysselsättningen fortsätter att stiga i takt med att ekonomin återhämtar sig och slår då igenom på arbetslösheten som minskar. SKR bedömer dock att arbetslösheten i flera år kommer att ligga högre än före krisen. Det finns en stor grupp långtidsarbetslösa med svag anknytning till arbetsmarknaden. Den höga långtidsarbetslösheten indikerar att matchningen på arbetsmarknaden är bristfällig, vilket också avspeglas i att bristtalen i näringslivet ligger på en nivå väl över det historiska genomsnittet trots den höga arbetslösheten. Ytterst är det staten som ansvarar för arbetsmarknadspolitiken. Samtidigt måste kommunen ta en aktiv roll för att möta behovet av utbildning och arbetsmarknadsåtgärder.

Positivt är att Jönköpings kommun har färre arbetslösa och långtidsarbetslösa än riket.

Procentuell förändring arbetade timmar och arbetslöshet i SKR skatteunderlagsprognos 2021-09-30

	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetade timmar, kalenderkorrigerat	-3,8	2,2	2,8	1,2	0,7
Arbetslöshet*	8,8	9,0	8,5	8,1	7,8

*Statistiska centralbyrån definierar sedan januari 2021 sysselsättning annorlunda jämfört med tidigare och antalet sysselsatta har minskat med den nya metoden. För år 2020 anges en ungefärlig uppskattning av andelen arbetslösa som skulle ha gällt utan förändringar.

Skatteunderlagsprognos

Den viktigaste intäktskällan för kommuner och regioner är skatt på arbetsinkomster, som i hög grad är beroende av antalet arbetade timmar. Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR i slutet av september innebar en rejäl upprevidering av skatteintäkterna för åren 2021-2024. En tydlig förstärkning av konjunkturen bedöms av SKR ge en fortsatt stark uppgång för de beskattningsbara inkomsterna. Därmed beräknas det kommunala skatteunderlaget 2021 och 2022 växa med drygt 4 procent, vilket är mer än på flera år. Prognosen för åren framåt påverkas av upprevideringen av tillväxtprognosen men också av efterfrågelyft som ges av expansiva finanspolitiska förslag i regeringens Budgetproposition 2022. Enligt regeringen summerar reformerna till 74 miljarder för budgetåret

2022. En osäkerhet i bedömningarna är det parlamentariska läget och vad som händer när budgetpropositionen ska beslutas i riksdagen i december. På lite längre sikt kan även konjunkturutvecklingen ta en annan vändning. Pandemin pågår fortfarande.

Skatteunderlagsutveckling i kommunsektorn i procent, bedömning av SKR 2021-09-30.

	2020	2021	2022	2023	2024
Skatteunderlagstillväxt, i %	2,1	4,3	4,2	3,7	3,3

Generella statsbidrag

Nivån på höjningen av de generella statsbidragen år 2020 var historisk och ett av besluten var att anslaget för den kommunalekonomiska utjämnningen skulle ökas med 12,5 miljarder som permanent tillskott från och med 2021. Kommunernas andel uppgår till 8,75 miljarder. I syfte att minska behovet av att höja kommunalskatterna eller skära i verksamheter och samtidigt ge kommuner och regioner bättre förutsättningar att utveckla välfärdens verksamheter beslutades att höja anslaget med ytterligare 10 miljarder kronor 2021 och av dessa beräknas 5 miljarder återstå på anslaget 2022. Kommunernas andel uppgår till 7 miljarder år 2021 och 3,5 miljarder år 2022. Förutom dessa generella statsbidrag beslutades ett antal ökningarna och tillkommande specialdestinerade statsbidrag till sektorn. Till exempel kan nämnas Välfärdsbiljarderna i form av 4 miljarder i riktat, permanent statsbidrag till äldreomsorgen och en förstärkning av omsorgslyftet inom äldreomsorgen.

I den budgetproposition för 2022 som regeringen överlämnade 2021-09-20 finns omfattande tillskott till välfärdsverksamheterna för åren 2022-2024. Utöver 3 miljarder i generella statsbidrag för 2022, varav 2,1 miljarder till kommunerna, sker stora satsningar via riktade statsbidrag till olika delar av välfärden. Som exempel kan nämnas förstärkt äldreomsorgslyft jämfört med tidigare besked, satsningen omfattar nu 1,7 miljarder per år 2022-2023. Skolmiljarden fortsätter även år 2022. Likvärdighetsbidraget inom skolområdet förstärks år 2022 till 6,5 miljarder kronor för att sedan trappas upp till 8,7 miljarder år 2024. Från år 2024 föreslås att ett antal riktade statsbidrag inom äldreomsorgen övergår till generella statsbidrag.

SKR är fortsatt kritiska till mängden riktade statsbidrag och att många av de riktade statsbidragen fortsätter att vara kortsiktiga och detaljerade. Att vetskapen om storleken på bidragen kommer med kort framförhållning försvårar planeringen och långsiktigheten för kommuner och regioner. Staten skulle ytterligare kunna bidra till stabila planeringsförutsättningar genom utformningen av statsbidrag och framförhållningen för statliga reformer.

Kommunernas ekonomiska läge

Paradoxalt nog kom kommuner och regioner under 2020 att visa ett starkt resultat till följd av de historiskt stora tillfälliga statsbidragen på grund av pandemin. Även i år ser kommunsektorn ut att få starka positiva resultat till följd av återhämtningen i ekonomin, den positiva bedömningen om skatteunderlagets utveckling och att de generella statsbidragen även 2021 ligger kvar på en relativt hög nivå.

För kommunernas del har pandemin haft en dämpande inverkan på konsumtionstillväxten, bland annat genom ett minskat antal brukare inom äldreomsorgen, ökad frånvaro på förskolan och hög sjukfrånvaro bland personalen i många verksamheter. Inom kommunerna väntas konsumtionen börja öka igen från och med hösten 2021. Skatteunderlaget ökar snabbt i år och staten har skjutit till mer resurser i form av höjda generella statsbidrag.

Den demografiska utvecklingen har stor betydelse för behovet av resurser inom olika välfärdstjänster. Även innehållet och ambitionsnivån för de kommunala tjänsterna påverkar kostnaderna. Efterfrågan på verksamheterna har också ökat i takt med stigande välstånd. Redan innan pandemin var det känt att Sveriges kommuner och regioner är i början av en period med stora krav på omställning. Det ökade trycket från demografin har varit känt under ett antal år och fortsätter att driva på kostnadsutvecklingen. Det tillsammans med stora investeringsbehov inom sektorn sätter press på kommunerna. Investeringarna består både av behov kopplade till demografi som förskolor, skolor och äldreboenden men även reinvesteringsbehoven ökar.

Nu spår både SKR och regeringen att finansieringsgapet kommer att öka mellan tillgängliga intäkter och kostnader, dvs. skillnaden mellan den utgiftsnivå kommunsektorn kan hålla med dagens skattesatser och den utgiftsnivå som kommer att krävas för att upprätthålla samma standard på välfärdstjänsterna som idag.

En annan stor utmaning är personalförsörjningen. Enligt finansdepartementets beräkning från år 2019 behöver personalen utökas med nästan 80 000 personer fram till år 2026. Detta innebär att 55 procent av sysselsättningstillväxten i Sverige skulle behöva ske i kommunsektorn. Det innebär att även om finansieringsfrågan kan lösas så finns det en risk att den personal som behövs i verksamheterna inte kommer att finnas tillgänglig för att anställas. För att klara den kommande rekryteringsutmaningen handlar det bland annat om för kommunsektorn att ställa om och utveckla nya arbetssätt samt att genomföra insatser för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personal med rätt kompetens i välfärden.

De långsiktiga utmaningarna kommer också att ställa stora krav på kommuner och regioner att fortsätta effektivisera för att bibehålla en god ekonomisk hushållning. Att effektivisera har kommit att förknippas med osthylvar för rena besparingar och nedskärningar. Att effektivisera handlar om att göra något på ett annat sätt så att kostnaderna minskar samtidigt som kvaliteten består.

Ekonomiskt läge i Jönköpings kommun

Jönköpings kommun fortsätter att växa, i år beräknas invånarantalet överstiga 143 500 invånare. Enligt befolkningsprognosen beräknas kommunen vara 150 000 invånare 2026 och i utblicken till 2030 antas folkmängden i kommunen uppgå till 156 650 invånare. Vid denna VIP-periods slut 2024 beräknas kommunen ha ca 148 000 invånare. Denna positiva expansion kommer även fortsättningsvis att innebära utmaningar för Jönköpings kommun. Ökat invånarantal betyder ökade behov som påverkar kommunen med utbyggnad av infrastruktur, verksamhetslokaler, bostäder samt den service och verksamhet som kommunen ansvarar för. Samtidigt innebär den ökade befolkningen också att skatteintäkterna ökar.

Befolkningens ålderssammansättning och dess utveckling har stor betydelse för kommunens kostnader. Utbildning samt vård och omsorg för barn, unga och äldre är en stor del av kommunernas kostnader. I Jönköpings kommun ökar antalet barn och unga samtidigt som antalet personer som är 80 år och äldre kommer att öka kraftigt de kommande åren. Fram till 2024 förväntas åldersgruppen över 80 år att öka med cirka 1 060 personer, vilket innebär att det då finns 8 660 personer i kommunen som är 80 år och äldre. I utblicken mot 2030 förväntas gruppen 80 år och äldre att öka till 10 550 personer. Det innebär att antalet som är 80 år och äldre kommer att öka med närmare 40 procent från 2020 till 2030.

För att klara en långsiktig god ekonomisk hushållning är det viktigt att kommunen har resultatnivå med tillräckliga marginaler för att ha handlingsberedskap om förutsättningarna förändras och för att begränsa kommunens låneskuld. Det finns fortfarande en osäkerhet om konjunkturutvecklingen och även en osäkerhet med tanke på det parlamentariska läget när regeringens budgetproposition 2022 ska beslutas sent i höst. Kommunen behöver även fortsätta effektivisera verksamheten med förändrade arbetssätt, användning av ny teknik och förebyggande insatser för att möta de ekonomiska utmaningarna och klara kompetensförsörjningen. Att fortsättningsvis ha en god service till kommuninvånarna samt att anpassa den kommunala verksamheten till befintliga budgetramar och samtidigt klara rekrytering och kompetensförsörjning är viktiga delar i kommunens långsiktiga VIP-arbete.

En långsiktigt hållbar ekonomi är viktig för att kunna ge verksamheterna stabila planeringsförutsättningar för att säkerställa välfärd och investeringar i en växande kommun. Budgeterat resultat måste innehålla marginaler för att hantera budgetavvikelse och oförutsedda händelser och samtidigt klara att självfinansiera en stor del av de kommande investeringarna.

Ekonomiskt resultat

De ekonomiska resultaten i Jönköping har varit starka under flera år tack vare de ökade intäkterna från skatter, statsbidrag och reavinster vid försäljningar av fastigheter. Viktigt att beakta är att Jönköping höjde sin skattesats med 30 öre år 2019 vilket förbättrade intäkterna årligen med ca 93 miljoner kronor. Liksom stora delar av kommunsektorn gjorde Jönköpings kommun ett starkt resultat år 2020, +336 mnkr, vilket motsvarar en resultatnivå på 4,4 procent av skatter och generella statsbidrag. För år 2020 påverkades resultatet både av stora generella bidrag från staten samt de åtgärder i form av restriktiva inköp och i form av restriktivitet vid anställningar som beslutades av kommunfullmäktige i samband med reviderad årsbudget i april 2020.

Sedan kommunfullmäktige beslutade om VIP 2021-2023 i november 2020 har skatteunderlagsprognoserna under år 2021 förbättrats både för år 2021 och kommande år under VIP perioden 2022-2024. I månadsrapport augusti som behandlades av kommunstyrelsen 21 september, baserad på redovisning till och med augusti visas ett positivt resultat för kommunen på +497 mnkr. Resultatet i prognosen är betydligt bättre än det budgeterade resultatet på +132 mnkr. Skatteberäkningarna t.o.m. augusti har förbättrat resultatet 2021 med 190 mnkr samtidigt som nämndernas prognoser visar på ett budgetöverskott på drygt 50 mnkr. Resultatet i månadsrapport augusti motsvarar en resultatnivå på 5,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

En långsiktigt hållbar kommunal ekonomi är nödvändig med tanke på de

demografiska utmaningar som kommer under slutet på 2020-talet och de höga investeringsnivåer som finns i investeringsplanen de kommande åren.

Resultatnivån i förslaget till VIP 2022-2024 ligger på en genomsnittlig nivå för VIP perioden på 3,1 procent vilket är högre än det fastställda finansiella målet på 2 procent. Tidigare har SKR pratat om en tumregel på 2 procent för att en kommun ska behålla sin ekonomiska styrka. Det tankesättet är förlegat och nu behövs en bedömning utifrån den egna kommunens situation. Med en växande befolkning och höga investeringsnivåer finns behov av en högre resultatnivå för att inte försämra ekonomin på sikt.

I nedanstående tabell redovisas resultatnivåerna inom kommunen med utfall 2020, budget och prognos för 2021 samt förslag till budget för perioden 2022-2024.

Resultatutveckling 2020-2024

	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets resultat, mnkr	336	132	497*	336	284	240
Resultatnivå i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	4,0%	1,5%	5,7%	3,7 %	3,1 %	2,5 %

* Prognos månadsrapport augusti

Investeringar

Kommunen har stora investeringsbehov de kommande åren. Bland annat skolor, förskolor, äldreboenden och va-nät behöver byggas ut för att klara de växande behoven till följd av demografin. Investeringsnivån i detta förslag ligger på historiskt höga nivåer de närmaste åren. Nivån uppgår till mellan 1,3 miljarder kronor och 1,8 miljarder kronor per år i den skattefinansierade verksamheten. Även VA-verksamheten har stora investeringsbehov.

De framtida driftkostnaderna som blir följden av investeringar innebär stora långsiktiga åtaganden för kommunen och måste alltid framgå liksom beredskap för höjda räntor, energipriser med mera när investeringarna ska beräknas. Som en följd av investeringar i verksamhetslokaler och anläggningar ökar nämndernas hyreskostnader relativt kraftigt.

Det är angeläget att kommunens resultatnivå kan upprätthållas på den nivå som kommunfullmäktige fastställt för att klara av att finansiera de framtida investeringarna med egna medel i en omfattning som begränsar låneskuldens utveckling.

Soliditet är ett mått som visar den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. År 2022-2024 beräknas soliditeten uppgå till 54-55 procent. Ett av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning i kommunen är att soliditeten ska uppgå till lägst 50 procent, vilket beräknas uppnås under VIP-perioden 2022-2024. Beräkningar visar att det finansiella målet gällande kommunens låneskuld för den skattefinansierade verksamheten (max 800 mnkr) klaras under VIP-perioden. Det är viktigt att se att dessa mål är beroende av varandra, en hög resultatnivå minskar upplåningsbehovet och påverkar då soliditeten positivt och tvärsom.

I nedanstående diagram redovisas faktiska investeringsnivåer inom kommunen och affärsverksamheten inkl. exploatering för 2020, budget och prognos för 2021

samt förslag till budget för perioden 2022-2026.

Kommunens nettoinvesteringar inklusive exploatering, beräknad soliditet och utveckling av bruttolåneskulden.

	2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansierad verksamhet	1 059	1 500	1 181	1 334	1 792	1 701	1 348	911
Affärsverksamhet (VA och Miljön)	347	401	273	335	372	253	252	179
Soliditet i %	50%	49%	52%	54%	55%	55%	*	*
Bruttolåneskuld skattefinansierad verksamhet	450	714	200	218	508	747	*	*

*Beräkningar av soliditet och bruttolåneskuld finns för VIP-perioden 2022-2024.

GOD HUSHÅLLNING

Vår vardag är fortfarande präglad av pandemin. Restriktioner har nu upphört men det personliga ansvaret att hålla avstånd kvarstår. Ett omfattande arbete pågår fortfarande med vaccinering. Det är av stor betydelse att få en hög vaccinationstäckning för att skydda de sköraste som vi möter, inte minst i kommunens verksamheter, men också för att minska risken för svår sjukdom och överbelastning av sjukvården.

Pandemin har påverkat hela samhället på ett betydande sätt och kommunala verksamheter har på kort tid lyckats anpassa och ställa om för att följa restriktioner och bidra till minskad smittspridning. Det är ett omfattande arbete som gjorts med stort engagemang för att hantera den situation vi under lång tid befunnit oss i. Det är nu viktigt att dra lärdomar av pandemihanteringen som kan vara viktiga för framtida krishantering.

Även den kommunala ekonomin har påverkats under pandemin. Genom omfattande statliga åtgärder blev det ekonomiska resultatet för 2020 mycket gott vilket gav utrymme för avsättningar och nedskrivningar. Även för 2021 prognostiseras ett gott resultat. Trots pandemin har planerade investeringar genomförts i hög utsträckning och ligger på rekordhöga nivåer. Det är välkommet att de goda resultaten kunnat betala investeringar i stor utsträckning och att kommunen därmed inte behöver öka låneskulden.

Den prognos för skatteintäkter och generella statsbidrag som lämnades av SKR i februari 2021 och som låg till grund för beslut om ekonomiska ramar indikerade goda förutsättningar. Därför gjordes redan i ramarna flera åtgärder inför nämndernas budgetarbete. Den ofördelade effektiviseringen om 100 mnkr 2023 utgick. För 2022 togs den generella effektiviseringen uppgående till 1 procent på samtliga nämnder bort. Dock fanns en effektivisering kvar för samtliga nämnder på 0,5 procent 2023 och 1 procent för 2024. Ramjusteringar skedde också för barn- och utbildningsnämnden, Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt äldrenämnden enligt den modell vi använder för demografisk kompensation. För socialnämnden tillfördes i ramen 15 mnkr 2024 mot bakgrund av att en ökande befolkning också innebär att det blir fler personer som har behov av stöd. Vidare justerades ramarna för valnämnden 2022 och 2024 de år det genomförs val under

denna planperiod. Den särskilda lönepott som reserverats för jämställda löner utökades med inriktning mot vård och omsorg.

Det förslag till VIP 2022-2024 som nu lämnas bygger på den senaste SKR-prognosen av skatteintäkter och generella statsbidrag från september 2021. Den visar på väsentligt ökade intäkter eftersom man bedömer att återhämtningen kommer tidigare och snabbare än förväntat. Likt tidigare prognoser under pandemin är det stora förändringar på kort tid. Det är glädjande men samtidigt viktigt att komma ihåg att nya, stora förändringar kan komma som kan påverka även i negativ riktning. Därför är det av stor betydelse att ha ett resultat med marginaler som klarar ändrade skatteintäkter eller oväntade händelser som påverkar ekonomin och som riskerar att påverka verksamheterna på ett omfattande och negativt sätt.

Enskilda bolag i bolagskoncernen har drabbats hårt av pandemin. År 2021 finns en budgeterad intäkt om utdelning från Rådhus AB till kommunen som inte kommer att betalas ut enligt beslut i kommunfullmäktige. För åren 2022-2024 ingår ingen utdelning från Rådhus AB i VIP-förslaget.

I det förslag som Koalition för Jönköping nu presenterar tas nu kvarvarande effektiviseringar bort med undantag av de förändringar som redan påbörjats och som inte påverkar kvalitén i verksamheten. Sammantaget innebär förslaget till verksamhets- och investeringsplan att effektiviseringar som omfattar 41 mnkr 2022, 86 mnkr 2023 och 119 mnkr år 2024 tagits bort. Detta innebär sammantaget att nämnderna får mycket goda förutsättningar att utföra sitt grunduppdrag. Utöver detta föreslås ett antal satsningar som stärker välfärden, som gör att vi kan ta oss an viktiga framtidsutmaningar och bygger på de dialoger som förts med nämnder/förvaltningar och som framgår av de planeringsinriktningar som följde med beslutet om reviderade ekonomiska ramar.

Investeringsplanen ligger på rekordhöga nivåer de kommande åren. Det handlar om stora investeringar i förskola och skola när antalet barn och elever ökar, fyra ny-, om- och tillbyggda särskilda äldreboenden och omfattande projekt som nytt badhus och friidrottshall. Det betyder att goda resultat också är nödvändiga för att kunna investera i den takten utan att skuldsättningen blir för hög.

Hållbar utveckling handlar om att inte lämna över stora skulder på kommande generationer i form av socialt utanförskap, miljöskuld och ekonomisk skuldsättning.

Planeringsinriktningen för budgetarbetet bestod av några nämndsövergripande områden, långsiktiga pandemieffekter, digitalisering, kompetensförsörjning, arbetsgivarens syn på distansarbete och som en följd av det behovet av administrativa lokaler samt en del nämndspecifika områden. I förslaget till verksamhets- och investeringsplan har detta beaktats.

Övergripande verksamhetsmål

De fokusområden som kommunfullmäktige tidigare beslutat om ligger fast. För varje fokusområde föreslås ett effektmål samt budgetprioritering som stödjer målet. Vidare tas årligen en analysrapport fram kring utvecklingen av de fyra fokusområdena. I den omfattande statistik över verksamhet som finns tillgänglig i kommunen återfinns flera indikatorer som belyser utvecklingen inom fokusområdena.

Sammanhållen samhällsplanering

Alla delar av kommunen ska ha goda förutsättningar för tillväxt och utveckling. Samhället ska bygga på ett långsiktigt hållbart sätt, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. För att alla perspektiv ska beaktas i samhällsplaneringen ska alla nämnder, förvaltningar och kommunala bolag vara delaktiga.

Effektmål: Hållbarhet i underhåll av kommunens fastigheter och infrastruktur

Prioriteringar i budget som stödjer målet:

- Utveckling av en modell för arbete med att skapa ett underhåll i balans och för att minska underhållsskulden. Ekonomisk resurs 0,8 mnkr till tekniska nämnden för att under 2022 färdigställa inventering och beräkning till grund för fortsatt budgetering och tidplan för arbetet.

Överbrygga klyftor

Kommunen ska agera för att främja social rättvisa, delaktighet och känslan av sammanhang. Så kan klyftor och utanförskap mellan grupper, områden eller mellan stad och landsbygd motverkas.

Effektmål: Fler i arbete eller studier

Prioriteringar i budget som stödjer målet:

- Vuxenutbildning – ingen arbetslös ska nekas vuxenutbildning
- Arbetsmarknadsåtgärder för att erbjuda sysselsättning som ger erfarenhet och stärker enskilda att gå vidare på arbetsmarknaden. Nära samarbete med socialtjänsten för sysselsättning istället för försörjningsstöd.
- Aktiv näringslivspolitik för nya arbetstillfällen genom att öka antalet företagsetableringar och erbjuda företag möjligheter att växa i kommunen

Barnen i fokus

Skapa goda och trygga uppväxt- och livsvillkor för alla barn i hela kommunen.

Effektmål: Förbättrade skolresultat

Budgetprioriteringar som stödjer målet:

- Satsning på språkutveckling i förskolan och grundskolan med 23 särskilda språkpedagoger, 8 i förskolan och 15 i grundskolan, vilket kommer att öka barns möjligheter att nå bra skolresultat. Arbetet inleds där behovet är störst.
- Resursskola som påbörjar sitt arbete höstterminen 2022. Det handlar om elever med stora stödbehov som behöver en tillrättalagd och trygg lärmiljö

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är avgörande för kommunens möjligheter att leverera tjänster med kvalitet. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som förmår att rekrytera och behålla personal.

Effektmål: Jönköpings kommun kan rekrytera den kompetens som behövs i verksamheterna.

Budgetprioriteringar som stödjer målet:

- Satsning inom stadskontorets HR-avdelning för strategisk kompetensförsörjning för att få en överblick av de olika kompetenser som kommer att behövas och rekryteringsbehoven av dessa. Avser två tjänster för strategiskt arbete och för att ta fram underlag som behövs för den långsiktiga rekryteringen.
- En tjänst på stadskontorets HR-avdelning för arbete som syftar till att erbjuda utvecklingsmöjligheter för redan anställda medarbetare.

Kommunstyrelsen

Digitalisering

En ändamålsenlig organisation behövs för kommunens arbete med digitalisering liksom en bedömning av vilka resurser som krävs för att öka tempot i arbetet. Arbetet bedrivs sedan tidigare förvaltningsövergripande under stadsdirektörens ledning och har bland annat inneburit att fler digitala tjänster skapats för att underlätta för kommuninvånarna. Nu planeras genomförandet av en omorganisering inom stadskontoret för att utveckla arbetet ytterligare. En digitaliseringsavdelning skapas som kommer att bestå av två enheter, dels den nuvarande IT-avdelningen dels en utvecklingsenhet. Bedömningen är att det är lämpligt med ett sammanhållet ansvar för IT-infrastruktur och det fortsatta arbetet med digitalisering i den kommunala organisationen. Den nya avdelningen tillförs ytterligare kompetens. För denna ambitionshöjning utökas budgeten för kommunstyrelsen med 3,5 mnkr för år 2022. För de följande åren bedöms behovet av resurstillskott uppgå till 7 mnkr årligen. Ekonomiskt utrymme bedöms skapas till följd av genomförd upphandling av telefonitjänster, men ett fördjupat arbete och noggrannare analys behövs för att klargöra på vilket sätt detta kan nyttiggöras för det fortsatta utvecklingsarbetet med digitalisering. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samverkan med övriga nämnder genomföra ett sådant analysarbete.

I sammanhanget är det angeläget att betona ansvaret för att motverka digitalt utanförskap. Jönköpings kommun ska vara tillgänglig även för dem som av olika anledningar saknar tillgång till eller förmåga att använda digitala kontaktvägar. Det är också ett ansvar för kommunen att medverka till att fler får möjlighet att använda digitala verktyg. 2021 utsågs Jönköping till Access city award för kommunens arbete med tillgänglighetsfrågor. Under nästa år inrättas en funktion som digital fixare som har till uppgift att stödja och underlätta för bl a personer med funktionsnedsättning att ta del av digitala verktyg. 2022 finansieras detta med de prispengar som kommunen erhöll. Verksamheten utvärderas för att i nästkommande VIP-arbete ta ställning till en eventuell permanent verksamhet.

Kompetensförsörjning

I kommunprogrammet för den här mandatperioden framhålls kompetensförsörjningens betydelse och det är ett av de fokusområden som fastställts av kommunfullmäktige i verksamhets- och investeringsplanen. Medarbetare med rätt kompetens är avgörande för att kommunens verksamheter ska kunna bedrivas med god kvalitet och för att klara kommunens myndighetsansvar.

I kommunen behöver ett arbete bedrivas på strategisk nivå för att få en överblick av de olika kompetenser som kommer att behövas och rekryteringsbehoven av dessa. Det är viktigt att ha ett bra underlag för att kunna arbeta effektivt med rekrytering. Det behövs också ett arbete som syftar till att ta tillvara och erbjuda

utvecklingsmöjligheter för redan anställda medarbetare i form av interna karriärvägar, kompetensväxling och ledarutveckling. Det övergripande syftet är att behålla kompetens i organisationen, minska personalomsättningen och öka attraktiviteten i att vara anställd i Jönköpings kommun. Det är ett arbete som bör drivas med hög prioritet och ledas av kommunstyrelsen i samverkan med övriga nämnder. Kommunstyrelsen tillförs tre tjänster för strategiskt arbete samt projektledning för att i nära samverkan med övriga förvaltningar utveckla det gemensamma arbetet kring kompetensförsörjning. Bolagen som är viktiga delar i kommunkoncernen bör också delta i ett gemensamt arbete.

Distansarbete

Under pandemin har många av kommunens medarbetare arbetat hemifrån vilket bidragit till att utveckla den digitala kompetensen. För många har det fungerat bra även om många också gett uttryck för att man saknar de möjligheter det innebär att ingå i ett socialt sammanhang på en arbetsplats. Erfarenheterna kommer att påverka hur en del av arbetsuppgifterna i framtiden kan organiseras och utföras. Även utformningen av framtidens arbetsplatser har påverkats av erfarenheterna från pandemin.

Den framtida kompetensförsörjningen kan underlättas om det är möjligt att kombinera hemarbete med att arbeta på plats. Det kan bidra till att arbetsmarknadsregioner förstoras genom att avståndet mellan bostad och arbetsplats minskar i betydelse. Jönköpings kommun behöver som arbetsgivare ha ett genomarbetat och enhetligt sätt att förhålla sig till ett förändrat arbetsliv och kraven på flexibilitet som kan förväntas. Det handlar även om frågor som rör den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.

Tekniska nämnden har tidigare fått i uppdrag att se över det framtida behovet av förvaltningslokaler. Innan den frågan tas vidare behöver kommunen som arbetsgivare vara klar över hur man ser på frågorna som rör distansarbete eftersom det kan påverka behovet av administrativa lokaler och deras utformning.

Näringsliv

Trots pandemin noterar stadskontorets näringslivsavdelning ett fortsatt stort intresse för etableringar och företagsexpansioner i kommunen med åtföljande stor efterfrågan på mark. Det lokala näringslivet har påverkats av pandemin men med mycket stora variationer mellan olika branscher. Vissa företag har knappast påverkats alls, en del har upplevt ökad efterfrågan på produkter eller tjänster medan andra företag varit hårt drabbade. Företagen inom hotell- och restaurangbranschen tillhör dem som drabbats allra hårdast till följd av restriktioner och fallande efterfrågan.

Kommunen har, utifrån sina förutsättningar, vidtagit en del åtgärder för att stödja det lokala näringslivet. Bland annat har caféer och restauranger befriats från den avgift som tas ut för uteserveringar, för att i viss mån underlätta fortsatt verksamhet. När nu pandemirestriktionerna avvecklas förbättras förutsättningarna för näringen och avgiftsbefrielsen kan börja fasas ut. Mot bakgrund av kvarvarande osäkerheter finns anledning att göra det på så sätt att avgiften halveras under 2022. När verksamheten inom denna bransch nu återstartas visar det sig vara svårt att återrekrytera erfaren eller utbildad personal. Det finns anledning för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att i samverkan med

företrädare för branschen se om det finns förutsättningar att genom utbildningsinsatser eller arbetsmarknadsåtgärder underlätta rekryteringen för dessa företag. Givetvis måste företagen också själva ta sitt ansvar för att vara en bransch som är attraktiv att arbeta i.

Landsbygdsutveckling

I år fyller Jönköpings kommun 50 år. I samband med den stora kommunreformen 1971 bildades Jönköpings kommun genom sammanläggning av tre städer, en köping, sju landskommuner och en församling. Det var en av landets allra största kommunsammanläggningar. När sammanläggningen gjordes fanns stor oro, inte minst i de små kommunerna. I den politiska diskussionen vid den tiden rådde enighet om att man skulle söka skapa goda förutsättningar för utveckling i alla kommundelar. Generellt kan sägas att Jönköpings kommun lyckats bra i det avseendet. Ett medvetet arbete har bedrivits för att bygga bostäder och för att upprätthålla kommunal och kommersiell service i de olika kommundelarna. När befolkningsutvecklingen granskas och jämförs med situationen 1971 syns också en huvudsaklig positiv utveckling. Det finns två undantag, som gäller Visingsö och Norra Unnaryd, där det skett en minskning av antalet invånare.

På Visingsö finns flera arbetstillfällen i form av SIS-institution, konferensanläggning och en omfattande besöksnäring. Visingsö är ett välkänt besöksmål som betyder mycket för hela kommunen. Trots detta har antalet bofasta minskat och den genomsnittliga åldern ökat. För att skapa framtidstro och även fortsättningsvis upprätthålla den kommunala servicen på Visingsö är det viktigt att vända trenden med minskande befolkning. Tillsammans med Visingsörådet ska en fördjupad studie göras av in- och utflyttning till ön som kan ligga till grund för eventuella åtgärder som kan vidtas för att skapa en positiv befolkningsutveckling. Kommunstyrelsens landsbygdsanslag används för detta arbete.

I Norra Unnaryd har vikande befolkningsunderlag lett till att skolverksamheten inom förskola/skola helt avvecklats. Det kommunala bostadsbeståndet har sålts och det finns inte längre någon kommunal närvaro i Norra Unnaryd. En viss inflyttning av unga familjer med barn i förskoleåldern har skett till kommundelen och det finns en aktiv intresseförening som arbetar för bygden. Det är en glädjande lokal utveckling och ett engagemang för bygden som behöver mötas av kommunen. Norra Unnaryds intresseförening hyr den gamla skolbyggnaden som fortfarande ägs av kommunen. Den är förfallen och i stort behov av underhåll och behöver rustas upp för att den ska kunna fortsätta vara en viktig mötesplats för dem som är verksamma i Norra Unnaryd och där det nu bedrivs ett engagerat ideellt arbete som är till gagn för hela bygden. För att genomföra upprustningen av den gamla skolbyggnaden anslås 1,8 mnkr till tekniska nämnden. Intresseföreningen i Norra Unnaryd erbjuder ett långsiktigt hyreskontrakt för att de ska kunna planera, utveckla och trygga sin verksamhet.

Den analysrapport som årligen tas fram för att följa utvecklingen inom de av kommunfullmäktige fastställda fyra fokusområdena visar, när det handlar om ”överbygga klyftor”, att det finns vissa skillnader mellan stad och landsbygd. Det kan finnas rimliga förklaringar till det men det är viktigt att använda sig av och

dra slutsatser av analysrapporten för att skapa en bättre förståelse om vilka prioriteringar som kan behöva göras i olika delar av kommunen. Det är också ett viktigt underlag för hur kommunstyrelsens landsbygdsanslag bäst kan nyttjas.

År 2023 börjar den nya programperioden för Leader. Jönköpings kommun ingår i Leader-område Västra Småland och har varit delaktig i arbetet med att ta fram en utvecklingsstrategi för den nya programperioden. Det är nu en prioriterad fråga för Jönköpings kommun att vara mer aktiv i Leader-arbetet. Kommunen behöver på ett bättre sätt än tidigare hjälpa till att sprida information så att den ideella sektorn i kommunen kan dra nytta av de möjligheter Leader ger.

I enlighet med uppdraget i Program för trygghet och säkerhet ska stadskontoret samordna det kommunövergripande arbetet kring våldsprevention och våld i nära relationer. Funktionen finns inom stadskontorets utvecklings- och hållbarhetsenhet. Detta då de våldpreventiva frågorna går in i övriga utvecklingsområden, så som arbetet med segregation och delaktighet, barns rättigheter och jämställdhet. Det kan handla om våld som sker i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck inklusive barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstypning, prostitution och människohandel för sexuella ändamål och sexuellt våld oberoende av relation.

För att stärka kommunens arbete som rör våld i nära relationer vilket även omfattar hedersrelaterat våld tillförs kommunstyrelsen 0,2 mnkr årligen.

Sedan lång tid tillbaka har Jönköpings kommun arbetat med miljödiplomering i de egna, kommunala verksamheterna men också med att erbjuda företag i kommunen möjligheten att genom Föreningen Svensk Miljöbas hitta ett verkningfullt och administrativt enkelt system för miljödiplomering. Jönköpings kommun har varit utfärdare av dessa diplom. Idag finns många som har möjlighet att utfärda diplomerna enligt Föreningen Svensk Miljöbas och det finns inte längre anledning för kommunen att vara utfärdare. Nu är det mer eller mindre en självklarhet för alla verksamheter att ha någon form av miljöledningssystem, diplom eller certifiering och det är enkelt för näringslivet att få den servicen från annat håll. Däremot behöver kommunens egna verksamheter öka takten beträffande miljödiplomering. Därför sätts ett mål om att 85 procent av de kommunala verksamheterna ska vara miljödiplomerade och för detta arbete avsätts 0,2 mnkr årligen.

I år är det 10 år sedan Östra Vätterbranterna utsågs av UNESCO som biosfärsområde. Ett omfattande ideellt arbete bedrivs inom föreningen för att lyfta det unika området och visa på hållbar utveckling. I förra årets budget anslags medel för en utvärdering som nu pågår. Under arbetet har frågan väckts om en eventuell utökning av området. Kommunstyrelsen i nära samverkan med stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att pröva möjligheten och belysa konsekvenser och nyttor av en sådan utvidgning av biosfärsområdet.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden tillförs medel i enlighet med tidigare fastställd ordning för att möta förändringar i antalet ärenden som aktualiseras.

Valnämnden

Valnämndens budget anpassas på sedvanligt sätt när det handlar om ett valår. Inför valet 2022 har lagstiftningen också förändrats på ett sätt som påverkar bemanningen för genomförandet. Förändringarna innebär större krav på hur vallokalerna utformas och kommer av allt döma leda till ett behov av ökad bemanning och därmed ökade kostnader. Under planperioden ska även Europaparlamentsvalet genomföras 2024.

Stadsbyggnadsnämnden

Det råder fortfarande ett stort tryck på verksamheten inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde. Det byggs mycket i Jönköpings kommun vilket resulterar i ett stort antal bygglovsansökningar och omfattande arbete med detaljplaneläggning. Det är angeläget att kunna möta dessa behov i en växande kommun. I förra årets budget tillfördes nämnden en utökning för att anpassa verksamheten till rådande behov. Nämndens verksamhet finansieras till del av avgifter och det överskott som prognosticeras är ett resultat av de intäkter som framför allt bygglovsansökningarna ger. Det ger också möjlighet för nämnden att anpassa antalet anställda till behoven.

Under VIP-perioden kommer arbetet med mobilitetslots att påbörjas i enlighet med det beslut som kommunfullmäktige tagit och som övergripande syftar till att utveckla resandet i mer hållbar riktning kopplat till förtättningsprojekt och viktiga målpunkter i Jönköping. Mobilitetsfrågorna behöver tydliggöras och lyftas i hela samhällsbyggnadsprocessen. Inom ramen för funktionen kommer uppgifter samlas om vilka fastigheter som genomfört friköp av parkering och mobilitetsköp samt uppföljningar av att byggaktörernas avtalade åtgärder fullföljs. Det är också angeläget att utvärdera hur mobilitetsåtgärder och mobilitetsköp påverkar bilinnehav och bilanvändning och att bedriva rådgivning åt företag och bostadsrättsföreningar med mera.

Trafik- och utvecklingsavdelningen på stadsbyggnadskontoret utökas med en tjänst för att kunna klara den pågående fysiska planeringen, översiktsplanering och detaljplanearbete, men även för att klara investeringsvolymen med cykelprojekt samt det ökande investeringsbehovet i en växande kommun. Stadsbyggnadsnämnden tillförs 0,7 mnkr för utökningen.

Hyrcyklar bedöms vara en möjlighet för att minska biltrafiken i stadens centrala delar. Det kan exempelvis vara alternativ för dem som utnyttjar infartsparkeringar eller anländer med andra färdmedel till resecentrum för att fortsätta sin resa till centralt belägna målpunkter. Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att inför nästa års VIP-arbete ta fram ett beslutsunderlag avseende hyrcykelsystem.

Ett nytt investeringsanslag föreslås för ombyggnation av Oxhagsgatan i syfte att stärka Öxnehaga som stadsdel och skapa en sammanhållen stadsstruktur. I samband med arbetet med förnyelsen av va-ledningar i Västra centrum föreslås att investeringar görs för att förnya stadsmiljön samt anpassa allmänna platser till dagens behov.

Nämnden saknar resurser för att genomföra olika utredningsuppdrag, inte minst sådana som följer av uppdrag som ges till nämnden genom beslut i kommunfullmäktige. Uppdragen kräver ibland specialkompetens som inte finns i den egna organisationen och som behöver upphandlas i form av konsulttjänster.

Stadsbyggnadsnämnden tillförs i verksamhets- och investeringsplanen 1 mnkr årligen för utredningsuppdrag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ett arbete pågår inom miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde för att öka den andel av verksamheten som finansieras av tillsynsavgifter med målet att den uppgår till 50 procent.

En fördjupad utredning behöver göras för att fastställa hur restaureringsarbetet av Barnarpasjön ska kunna gå vidare. Förvaltningen har inte utrymme i den egna organisationen varför expertis behöver upphandlas. Nämnden medges utökad anslag med 0,6 mnkr år 2022 för utredningsarbetet.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har lyft fram frågan om underhåll av fastigheter och kommunal infrastruktur som särskilt angelägen. Det handlar om att ha ett underhållsarbete på en nivå som gör att livslängden på byggnader och infrastruktur inte förkortas och därmed bidrar till kapitalförstöring. För närvarande klarar tekniska kontoret inte att hålla den nivå som skulle behövas på underhållet vilket betyder att över tid har en så kallad underhållsskuld byggts upp. Från 2022 har i investeringsplanen tillförts utökade medel för reinvesteringar i egenägda fastigheter liksom för gator och vägar.

Tekniska kontoret har börjat skissa på en modell över hur arbetet med underhåll skulle kunna utvecklas för att komma i fas med behoven och på sikt börja arbeta med att minska underhållsskulden. Inledningsvis pågår inventering och beräkningar som kan färdigställas under 2022. Ett första delmål kan vara att från år 2023 arbeta på ett sådant sätt att ökningstakten av redan eftersatt underhåll avtar. Nästa delmål skulle vara att från 2024 och några år framåt successivt komma i fas med det årliga underhållet. Från 2030 och framåt skulle målet slutligen vara att börja minska den redan befintliga underhållsskulden.

Det är först efter att pågående inventering och beräkning är klar som det kan finnas mått på vilka resurstillskott som i praktiken skulle behövas för att kunna börja arbeta efter den skissade modellen och om den över huvud taget är realistisk eller ej. Det är i vilket fall angeläget att tekniska nämnden har i uppdrag att ta fram en modell eller arbetssätt som kommunen kan använda för att vårda sina investeringar på ett långsiktigt hållbart sätt. För detta tillförs tekniska nämnden 0,8 mnkr

För att kommunen ska kunna fortsätta växa och utvecklas behövs mark för bostäder och verksamheter. Till tekniska nämndens uppdrag hör att löpande, utifrån de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt, förvärva mark för fortsatt bostadsbyggande och för verksamheter som vill etablera sig eller expandera i Jönköping.

Elsparcyklar har blivit en del i stadsbilden i flertalet av landets större städer och så även i Jönköping. Det förs en livlig diskussion både lokalt och nationellt om hur denna företeelse kan regleras för att inte utgöra trafikfara eller hinder i stadsmiljön som drabbar personer med funktionsnedsättning. Det är viktigt med dialog med de uthyrande företagen kring hur verksamheten kan skötas på ett bra

sätt och enligt de regler som upprättats lokalt. I tekniska nämndens förslag finns en ny taxa för elsparkcyklar som uppgår till 3 kr per dygn och cykel. Efter en jämförelse av hur taxorna ser ut över landet föreslås en justering av tekniska nämndens förslag som innebär att taxan sätts till 5 kr per dygn och cykel samt en grundavgift på 715 kr per tillstånd och år.

För trivsel, attraktivitet och trygghet i tätorterna vintertid har belysningen betydelse. Vinterbelysning är en del i stadsmiljön. Ett helhetsbegrepp bör tas och lämpligast är att Jönköpings kommun äger och förvaltar vinterbelysningen i kommunen. Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i nära samverkan med tekniska nämnden ta fram en plan med förslag på ambitionsnivå, utformning av nya vinterbelysningsanläggningar och ansvarsfördelning. Det nuvarande anslaget om 0,35 mnkr rörande vinterbelysning till Jönköping City flyttas till tekniska nämnden och ökas till 0,5 mnkr.

Ytterligare ett steg i att stimulera och främja användningen av cykel över alla årstider är att pröva om sopsaltning kan användas på fler gång- och cykelstråk. Tekniska nämnden ges i uppdrag att inför nästa års budgetarbete ta fram ett underlag för utökad sopsaltning på ett välfrekventerat gång- och cykelstråk, inklusive vilka nyttor och kostnader det kan innebära.

Barn- och utbildningsnämnden

Förskolan och skolan har en avgörande betydelse för barn och ungas utveckling. En bra skolgång, som innebär att eleverna lämnar grundskola och gymnasium med fullständiga och godkända betyg, förbättrar högst väsentligt möjligheterna till ett bra och ordnat liv. Att bidra till goda skolresultat är således en bra strategi i många olika avseenden, inte minst för att överbrygga klyftor.

Arbetet fortsätter med att skapa en likvärdig skola i hela kommunen. I budgeten görs en stor satsning på språkutveckling. Klarar eleverna språket klarar de också att tillgodogöra sig undervisningen i andra ämnen. Därför föreslås en omfattande satsning på språkutveckling i förskolan och grundskolan med särskilda språkpedagoger vilket kommer att öka barns möjligheter att nå bra skolresultat. Det handlar om metodik som är baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet. Arbetet som inleds redan under 2022 förväntas kunna avläsas i form av förbättrade skolresultat efter tre år. Fullt utbyggd består satsningen av 23 specialiserade språkpedagoger, 8 inom förskolan och 15 inom grundskolan. Utbildningsförvaltningen startar verksamheten inom de skolområden där behoven för närvarande är störst. I verksamhets- och investeringsplanen tillförs barn- och utbildningsnämnden de 21 mnkr som verksamheten kommer att kosta.

Ytterligare ett steg för att öka likvärdigheten och ge alla barn och ungdomar förutsättningar för bra inlärning är den resursskola som kommer att starta höstterminen 2022. Det handlar om elever med stora stödbehov som behöver en tillrättalagd och trygg lärmiljö. Verksamheten är personaltät och kompetenskrävande och kommer att omfatta totalt 17 tjänster. Samverkan sker med individ- och familjeomsorgsnämndens verksamheter inom socialförvaltningen och resursskolan kan i vissa fall utgöra en del i sådana hemmaplanslösningar IFO-nämnden eftersträvar. Barn- och utbildningsnämnden tillförs 13 mnkr årligen för resursskolan.

Till arbetet som rör en likvärdig skola hör också att minska skolfrånvaron och aktivt och effektivt reagera när barn eller ungdomar uteblir från undervisningen. För att stärka det arbetet har skolsocionomer anställts inom utbildningsförvaltningen. De avlastar bland annat lärarna med föräldrakontakter vid allvarliga fall av frånvaro och andra insatser som kan behövas för att hindra att barn misslyckas med sin skolgång. Verksamheten är angelägen och förstärks med ytterligare två skolsocionomer.

Skolans värdegrundsarbete är av stor betydelse för att bemöta främlingsfientlighet, rasism och antisemitism. Hat och hot riktas mot historiskt utsatta grupper och medmänniskor misstänkliggörs. Även om kunskap och utbildningsmöjligheter är mer lättillgängliga än någonsin är också lögnar och konspirationsteorier lika lättillgängliga och sprids genom bland annat sociala medier. Genom värdegrundsarbetet ges eleverna möjlighet att förstå farorna med främlingsfientlighet, rasism och intolerans samt får verktyg för att bedöma och kritiskt granska vad som sprids via internet och på andra sätt. Utbildningsnämnderna ges i uppdrag att utveckla och stärka sitt arbete mot främlingsfientlighet och rasism.

Omfattande investeringar kommer att genomföras inom utbildningsnämndernas verksamhetsområden under den kommande femårsperioden för att tillgodose behoven av undervisningslokaler. Sammantaget 30 objekt, som avser nybyggnad samt om- och tillbyggnader, finns i nämndens investeringsplan uppgående till sammantaget 2,3 mdkr.

Kommunens mångåriga samverkansarbete för barn och ungas psykiska och fysiska hälsa utgår ifrån att resurser ska användas effektivt genom tidiga samordnade insatser anpassade efter barnets behov. Synsättet ska präglade kultur- och fritidsverksamheten, utbildningsverksamheten och socialtjänsten som möter barn och unga i olika sammanhang samt där Region Jönköpings län och Polisen finns med som samverkansaktörer. I takt med att kommunen växer och behov förändras behöver samverkansstrukturen stärkas och vidareutvecklas för att berörda verksamheter på ett effektivt sätt ska kunna stödja barn och ungas behov. En tidsbegränsad funktion inrättas inom befintlig samverkansstruktur, med organisatorisk tillhörighet inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet och inom nämndens ekonomiska ram. Uppdraget är att skapa en ökad tydlighet samt stärka och vidareutveckla samverkan mellan våra verksamheter i hela kommunen för barn och ungas psykiska, fysiska och sociala hälsa.

I förskole- och skolområde Bottnaryd/Ryd pågår en planering för ny skola i Bottnaryd och för att utöka förskoleverksamheten i Ryd för att möta det ökande barnantalet. I Norra Unnaryd, som är en del av skolområdet, finns för närvarande flera barn i förskoleåldern som inte kan erbjudas plats i Ryd som är närmaste förskola utan hänvisas till Jönköping. Avståndet mellan Norra Unnaryd och Jönköping är 40 km och denna situation är inte hållbar för de föräldrar som inte arbetar i Jönköping. Norra Unnaryd är det område i kommunen som ligger absolut längst ifrån all form av kommunal service. Barn- och utbildningsnämnden i samverkan med tekniska nämnden ges därför i uppdrag att omgående pröva möjligheter till en temporär lösning i Norra Unnaryd för att möta behovet av förskoleplatser i avvaktan på att skolområdets planerade utökning av platserna i förskola står klara tidigast 2025.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Jönköpings kommuns verksamhet inom gymnasieskolan håller mycket hög kvalitet och bedrivs ekonomiskt effektivt vilket framgår vid jämförelser med andra kommuner. Verksamheten har under pandemin gjort en imponerande omställning till mer distansundervisning och hela tiden upprätthållit verksamheten på det sättet. Under innevarande läsår har skolorna erbjudit extra undervisning för elever som har behövt det efter den långa perioden med distansundervisning vilket kan vara viktigt för att inte äventyra likvärdigheten i gymnasieutbildningen. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden behöver vara uppmärksam på eventuella långsiktiga effekter för eleverna som inte kunnat ha undervisning på plats i skolan.

Den så kallade skolmiljarden från staten innebär ett stöd men nämnden menar att man kan behöva ytterligare resurser för att möta sådana effekter. Positivt är att gymnasieskolorna kunnat fortsätta upprätthålla goda skolresultat trots de påfrestningar som pandemin inneburit. Förutsättningarna för nämnden förbättras när nu de tidigare aviserade effektiviseringarna för de närmaste tre åren (med 5,8 mnkr, 8,0 mnkr och 10,0 mnkr) tas bort.

Yrkeshögskolan har utvecklats positivt i Jönköping och det är viktigt att verksamheten präglas av snabbhet och flexibilitet för att i samverkan med näringslivet skapa utbildningar inom områden där behovet är stort.

Vuxenutbildningen är betydelsefull och fyller en viktig funktion eftersom utbildning är den bästa insatsen för att möta ett föränderligt arbetsliv eller när plötsliga förändringar inträffar på arbetsmarknaden. Utbildning betyder att människor kommer i arbete eller kan gå vidare till fortsatta studier.

Vuxenutbildningens SFI-verksamhet är viktig för integrationen eftersom språket har en avgörande betydelse för möjligheterna att etablera sig på arbetsmarknaden eller för vidare studier.

Målsättningen i Jönköping är att ingen som är arbetslös eller riskerar arbetslöshet ska nekas möjligheten till vuxenutbildning. Alla ska ha möjlighet att förkovra sig och förbättra sina möjligheter att gå vidare i livet. Skulle behoven av utbildningsinsatser öka kraftigt, till exempel om förändringar inträffar på arbetsmarknaden, finns en reserverad buffert även kommande år hos kommunstyrelsen som kan användas för ändamålet. Det är angeläget även till följd av sena besked om statsbidrag och att det råder oklarheter om hur stora de blir.

Arbetsmarknadsavdelningen har ett nära samarbete med socialförvaltningen vilket är angeläget för att i så stor utsträckning som möjligt kunna erbjuda sysselsättning istället för försörjningsstöd för människor som står långt från arbetsmarknaden. Under pandemin har verksamheten haft svårigheter med att skapa sysselsättning i samma utsträckning som tidigare eftersom många arbetsplatser haft begränsade möjligheter att ta emot extra arbetstagare. Det råder fortfarande oklarheter i samband med de förändringar som arbetsförmedlingen genomgår och vilken roll kommunerna kommer att få när det gäller arbetsmarknadsåtgärder.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har en viktig funktion för att bidra till jämlika

förutsättningar och goda villkor för barn och unga i kommunen. Det handlar om att erbjuda kultur och fritidsutbud med såväl bredd som kvalitet, både i öppna verksamheter men också genom stödet till Jönköpings omfattande föreningsliv. Den öppna verksamheten är särskilt betydelsefull för de ungdomar som inte är aktiva genom en förening. Det är angeläget att resurserna kan användas på ett klokt och flexibelt sätt där de bäst behövs för tillfället. Det finns delar av kommunen där det helt saknas en öppen fritidsverksamhet. Här behöver man se över hur man kan arbeta lyhört och mer flexibelt för att kunna vara närvarande om och när behov uppstår även i dessa kommundelar. Det finns även möjlighet för kultur- och fritidsnämnden att utveckla ytterligare samarbete med lokalt föreningsliv, ge stöd och erbjuda mer av mötesplatser när det finns behov av det.

Ett starkt civilsamhälle och ett starkt föreningsliv har stor betydelse för samhällets utveckling inte minst med avseende på social hållbarhet. I Jönköping finns en väletablerad och förtroendefull samverkan med bra dialog mellan kommunen och civilsamhället som leds från kultur- och fritidsförvaltningen med stöd från stadskontoret. Då stadskontorets resurs behövs för andra uppgifter tillförs nämnden resurser motsvarande en årsarbetare för sitt arbete med att stödja civilsamhället och sitt samordnande uppdrag.

Nämnden har aviserat att man inte har möjlighet att fullfölja sina uppgifter när det gäller konstnärlig utsmyckning av offentliga byggnader. Det byggs mycket i kommunen, inte minst för kommunal verksamhet. Nämnden behöver förstärka sin kompetens för att klara uppdraget med den så kallade 1 procentregeln för den konstnärliga utsmyckningen och tillförs därför 0,5 mnkr.

Fritidsbanken är en verksamhet där barn, ungdomar och familjer kan låna utrustning för olika fritidsaktiviteter. Verksamheten möjliggör en ökad tillgång till friluftsliv och spontanaktiviteter för både privatpersoner och föreningar. Även skolorna har varit hjälpta med utrustning till bl a friluftsdagar. Driftskostnaden för Fritidsbanken är ca 0,8 mnkr och sysselsätter utöver en platsansvarig även 2–3 personer i arbetsträning och 6–10 sommarjobbare. Lokalerna bekostas av Vätterhem. Verksamheten når många – antalet utlån beräknas till 10 000 under år 2021 – och bidrar till ökat friluftsliv och fler fritidsaktiviteter för barn och unga. Driftskostnaderna för verksamheten är låga och att låna olika typer av utrustning är ett bra alternativ för barn och unga som inte har möjlighet, eller inte vill, köpa nya saker. Verksamheten bidrar dessutom till meningsfull sysselsättning för personer som arbetstränar och till sommarjobbare. Nämnden tillförs därför de 0,5 mnkr som behövs för att säkerställa fortsatt verksamhet med en permanent grundbemanning som motsvarar en heltidstjänst.

Kommunen har beslutat om stora investeringar i fritidsanläggningar under kommande år varav den absolut största avser ett nytt, modernt badhus för att möta behovet av bra simskoleverksamhet, skolans behov och för att tillgodose allmänhetens behov av rekreation och motion. Ett nytt badhus är ett stort åtagande som under lång tid kommer att påverka den kommunala ekonomin. Viktiga är också investeringarna i de två ridanläggningarna på Vissmålen respektive i Bankeryd. Ridsporten är stor och förtjänar särskild uppmärksamhet eftersom den engagerar många flickor. Stöd till ridsporten är därför viktigt och bidrar till att nå målet om att föreningsstödet ska fördelas så jämställt som möjligt.

I Jönköpings kommun finns ett ovanligt stort antal fritidsanläggningar som drivs i föreningsregi. Det är ett uttryck för att kommunen har ett starkt, livaktigt och ansvarstagande föreningsliv. Till stor del är anläggningarna öppna för – och mycket uppskattade av – en bred allmänhet. Kultur- och fritidsnämnden har ett anslag om 8 mnkr för att stötta föreningarna i deras ofta omfattande arbete med att underhålla anläggningarnas byggnader och utemiljöer. Det ideella arbetet med att underhålla anläggningarna är till stor nytta inte bara för föreningsmedlemmar utan för alla kommuninvånare som kan använda anläggningarna för motion och fritidsaktiviteter. Underhållsbehoven är stora och kultur- och fritidsnämnden har inte möjlighet att ge stöd i den omfattning som skulle behövas. Under 2022 föreslås därför en tillfällig höjning av investeringsanslaget med 10 mnkr. Det är ett stöd som kommer till nytta för många människor under lång tid.

I år fyller demokratin 100 år. Demokratin kan inte tas för given och vi kan i vår tid se hur den hotas av antidemokratiska krafter – även här i vårt land. I det sammanhanget har våra bibliotek en viktig funktion att fylla för demokratiutveckling.

Där finns möjligheter att fördjupa sina kunskaper, bilda sig och bli inspirerad till ökad läslust med allt vad det innebär i en förlängning. Biblioteken är en viktig mötesplats som bjuder inte bara på boklån utan som dessutom har en programverksamhet med intressant innehåll. Där finns datorer man också kan använda och få med det om man behöver. Biblioteken behövs mer än någonsin.

I budgeten görs därför en större satsning på våra bibliotek, som totalt omfattar 7 mnkr årligen. Jönköpings kommun har många kommundelsbibliotek och satsningen innebär att biblioteken i Norrahammar, Taberg, Tenhult, Visingsö och Ödestugu kan erbjuda meröppet. Det betyder också utökade öppettider med bemanning på dessa bibliotek och i Huskvarna, på Råslätt, Österängen och Öxnehaga med bättre service och stöd till biblioteksbesökare. Därutöver förstärks möjligheterna att arbeta med bokbuss och bokbil, för att nå ut till fler grupper och kommundelar med utökade turer på landsbygd och till äldreboenden. Bibliotekens programverksamhet förstärks genom utveckling av demokratiska samtal och program för barn, unga och vuxna med särskilt fokus på prioriterade områden.

Kultur- och fritidsnämnden förfogar över ett anslag som medger bidrag till kulturföreningar i kommunen. Det handlar om arrangemangsbidrag, projektbidrag och driftbidrag. Därutöver kan nämnden också ge ett långsiktigt verksamhetsbidrag som för närvarande ges till knappt 20 föreningar. Att stödja det fria kulturlivet är viktigt och bidrar till att skapa bredd och djup i kulturutbudet i Jönköpings kommun. Anslaget för det långsiktiga verksamhetsbidraget till kulturföreningar förstärks därför med 1 mnkr per år.

Äldrenämnden

Under de kommande åren ökar antalet äldre i kommunen kraftigt, en utveckling som fortsätter under det kommande decenniet. För att även fortsättningsvis ha en äldreomsorg av god kvalitet genomförs under planperioden stora satsningar på särskilda äldreboenden. Med fler äldre behöver antalet platser öka.

Investeringarna omfattar även trygghetsteknik, exempelvis larm, trygghetskameror och sensorteknik i olika former. Investeringarna inom äldrenämndens område uppgår till över 825 mnkr under den kommande VIP-perioden. Nämnden har också i enlighet med kommunfullmäktiges rambeslut ett

uppdrag att se över behovet på sikt, efter år 2026, för att ha framförhållning i planeringen. Behovet av äldreboendeplatser är kopplat till tillgången av bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden som är tillgängliga för äldre och andra med funktionsnedsättningar. Trygghetsboenden är en bostadsform som är av betydelse för äldreomsorgens planering. De trygghetsboenden som har tillkommit i Jönköpings kommun har varit efterfrågade och flera är nu planerade att byggas av olika aktörer. På stadskontoret pågår en analys av hur antalet äldre utvecklas i olika delar av kommunen. När rapporten är klar kan den utgöra ett viktigt underlag för att marknaden ska få en bild av var i kommunen det finns ett underlag och en potential för ytterligare trygghetsboenden. En bostad som i alla avseenden är lättillgänglig gör det möjligt att bo kvar hemma längre med stöd av hemtjänst.

Sedan hemsjukvården blev ett ansvar för kommunen har verksamhetens omfattning ökat, numera ansvarar kommunerna för 25 – 30 procent av de totala kostnaderna inom landets hälso- och sjukvård. Allt mer av sjukvårdens arbete sker i hemmet och nära patienterna. Det är en bra utveckling i många avseenden men kräver en nära och god samverkan mellan kommunen och regionen för att både hemsjukvården och regionens primärvård ska ha tillräckliga resurser för att utföra sina uppgifter. Under pandemin har betydelsen av den kommunala hälso- och sjukvården för våra äldre framträtt utomordentligt tydligt. Allteftersom fler vårdinsatser flyttats från den specialiserade vården till att utföras nära patienterna har också kostnaderna för hemsjukvården ökat. Ett underskott har över tid byggts upp inom kommunens hälso- och sjukvård. För att verksamheten ska klara sina uppgifter tillförs äldrenämnden 12 mnkr för att finansiera nuvarande bemanning. Genom ett riktat statsbidrag som kommunen får tillförs ytterligare 14 mnkr för att öka bemanningen. Det riktade statsbidraget finns kvar under tiden 2022-2023 för att därefter utgöra en del av kommunernas generella statsbidrag. Dessa medel kommer från och med 2024 att tillföras de ekonomiska ramarna för äldrenämndens hälso- och sjukvårdsverksamhet.

Inom den kommunala äldreomsorgen är det nödvändigt att alltid ha beredskap för att erbjuda utbildning och fortbildning av personalen. Det är ett långsiktigt arbete som måste bedrivas för att bibehålla god kvalitet i verksamheten. Frågan om kompetensförsörjning är alltid aktuell och för att vara framgångsrik i arbetet med personalförsörjningen måste kommunen som arbetsgivare också vara beredd att vidareutbilda personalen. Sedan hösten 2020 bedrivs det så kallade äldreomsorgslyftet som innebär att all personal ska ha motsvarande undersköterskeutbildning. Utbildningen sker med hjälp av riktade statsbidrag som inom ett par år kommer att överföras till och ingå i det generella statsbidraget till kommunerna. När det sker kommer motsvarande medel att föras till äldrenämndens budget för att utbildningsarbetet ska kunna fortsätta. Äldrenämndens arbete med att förbättra arbetsförhållandena i verksamheten genom fler arbetsledare, som finns närmare personalen, fortsätter också.

Gemensamt har länets kommuner och regionen tagit ett initiativ för utveckling av en jämlik palliativ vård i hela länet. Det arbetet har resulterat i ett antal förslag på områden som behöver förbättras såväl i kommunerna som i regionen.

Regionen har nu fattat beslut och kommer från och med december 2021 att öppna särskilda vårdplatser för palliativ vård på Länssjukhuset Ryhov, något som

tidigare inte funnits. Likaså kommer regionen att utöka SSIH-teamet (specialiserad sjukvård i hemmet) och göra teamet tillgängligt även på jourtid.

Med de satsningar som nu görs i förslaget till VIP 2022-2024 med utbildning som ökar kompetensen och en utökad bemanning i hälso- och sjukvården skapas möjligheter att utveckla den palliativa vården som ges i ordinärt boende men även på särskilda boenden. Många vill få vara kvar i sitt hem den sista tiden i livet men det förutsätter att man kan känna sig trygg och att man får det stöd och de insatser som är nödvändiga. För att ytterligare stärka tryggheten öppnas garantiplatser för korttidsvård upp på sex olika korttidsenheter i kommunen. En garantiplats innebär att en patient snabbt och utan biståndsbedömning kan få komma till en korttidsplats när man känner sig orolig eller otrygg eller när anhörig/närstående behöver avlastning. För detta avsätts 3,5 mnkr. Inom ramen för utbildningssatsningen ges också riktad utbildning inom palliativ vård, till exempel för personal på berörda korttidsenheter. Vidare har socialförvaltningen påbörjat ett arbete med att utveckla en organisation för palliativt vak i ordinärt boende. Ett viktigt arbete för att personal med kunskap och lämplighet ska finnas tillgänglig. Ekhagens gästhem bibehålls i nuvarande form. En förutsättning för en jämlik palliativ vård av god kvalitet är ett nära samarbete mellan regionen och kommunen. Det är mycket positivt att satsningar nu görs hos båda huvudmännen. Äldrenämnden har att följa upp hur den palliativa vården med dessa förstärkningar utvecklas och svarar mot behoven.

Socialnämnden

När antalet kommuninvånare blir fler ökar även antalet personer med behov av stöd och insatser från funktionshinderomsorgen. Därför har socialnämnden årligen i sin ram fått en utökning för att tillgodose behoven. Under de närmaste åren planeras för nya gruppboendestäder varav två kommer att tas i bruk under kommande VIP-period. Under perioden genomförs även investeringar som avser tillgången på wifi och olika former av välfärdsteknik. Det senare handlar om digital teknik som kan bidra till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet för personer med funktionsnedsättning. Det är ett medel för en mer likvärdig och jämlik vård och omsorg. Socialförvaltningen har beslutat att under kommande år anskaffa och utveckla användandet av tjänster och produkter inom detta teknikområde.

För personer bosatta i gruppboendestäder har socialnämnden noterat ett behov av ökade möjligheter till individuellt anpassade fritidsaktiviteter genom någon form av kontaktmannaskap. Socialnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna till ökad individualisering av fritidsaktiviteter för personer i gruppboendestäder genom kontaktperson eller någon form av kontaktmannaskap. Olika, alternativa lösningar bör övervägas, eventuellt i samverkan med civilsamhället.

Som ett led i att bredda möjligheterna till aktivitet för personer med funktionsnedsättning införskaffas ett antal specialcyklar, exempelvis ”side by side” eller tandemcyklar, och 0,25 mnkr tillförs socialnämnden för ändamålet.

En statlig utredning har utrett delar av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Den har också utrett assistansersättningen, som hör till socialförsäkringsbalken. Om förslagen genomförs beräknar utredningen att statens kostnader kommer att minska med cirka 600 miljoner kronor varje år samt att

kommunernas kostnader samtidigt ökar med mellan 300 miljoner och 400 miljoner kronor om året. Det är för närvarande inte klarlagt om och när förslagen i betänkandet kommer att genomföras. Det är angeläget att socialnämnden har beredskap för de förändringar som kan komma att genomföras under kommande VIP-period.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Utbetalningarna av försörjningsstöd har fortsatt att minska. I förhållande till samma tid förra året har försörjningsstödet minskat med 12,5 procent. Det är en positiv utveckling och visar hur viktigt det är med ett nära samarbete mellan socialtjänsten och arbetsmarknadsavdelningen för att arbeta med aktiva sysselsättningsåtgärder. Självklart påverkar också konjunktur och arbetsmarknadsläget behovet av försörjningsstöd. De kraftfulla åtgärder som vidtagits av staten den befarande ökningen av försörjningsstödet har uteblivit. Anslaget för försörjningsstöd redovisar för innevarande år ett överskott och en budgetanpassning görs därför. Skulle utvecklingen gå åt ett annat håll finns hos kommunstyrelsen en buffert om försörjningsstödsbehovet skulle öka.

Inom verksamheten våld i nära relationer har behovet av skyddat boende ökat och bidragit till ett underskott. Det handlar om ett stort samhällsproblem som också visat tecken på att det tilltagit under tiden som pandemin pågått. Det behöver uppmärksammas och mötas med åtgärder i hela samhället och inte bara vara en fråga för polis och socialtjänst. Kommunen har ett utvecklat och bra samarbete med den ideella sektorn, bland annat kvinnojouren. I regeringens budgetproposition finns också medel avsatta för denna problematik men det är för närvarande oklart om dessa medel kommer att riktas till kommuner eller inte. Men oaktat om det riktas till offentlig verksamhet eller till den ideella sektorn är det ett angeläget tillskott som kommer att ha betydelse för skyddet av våldsutsatta kvinnor och barn. För socialtjänstens del behövs en ekonomisk förstärkning av verksamheten, varför budgeten utökas med 5 mnkr årligen för att tillgodose behov av hjälp till kvinnor och barn som är utsatta för våld i nära relationer.

Individ- och familjeomsorgsnämndens budget utökas med 10 mnkr årligen för att stärka arbetet inom barn- och ungdomsvården. Nämnden har arbetat med att skapa så kallade hemmaplanslösningar eftersom man ser att externa placeringar inte alltid leder till önskade resultat. Samtidigt innebär externa placeringar mycket höga kostnader. Hemmaplanslösningarna förväntas ge bättre resultat men innebär ett annorlunda och mer personalkrävande sätt att arbeta. Resursförstärkningen om 10 mnkr är därför nödvändig inom barn- och ungdomsvården och förväntas bidra till minskningar av de externa placeringarna och till att klara tidsgränserna för utredningsarbetet. Utvecklingen inom området behöver löpande följas upp.

En höjning av det riktade statsbidraget till kommunerna för SIS-placeringar har aviserats vilket förväntas ge ett tillskott för att täcka kostnader för den typen av nödvändiga placeringar.

För ett par år sedan gjordes en förstärkning av det viktiga, förebyggande arbetet bland barn och unga som bedrivs i samverkan mellan socialtjänsten och kultur- och fritidsförvaltningen genom social insatsgrupp (SIG) och rörlig samverkansgrupp (RSG). Samarbete sker även med polisen och andra aktörer inom civilsamhället. Arbetet har varit framgångsrikt och behöver förstärkas

ytterligare för att nå ännu fler. IFO-nämndens budget förstärks för att medge en utökning med två tjänster inom SIG-arbetet.

Undertecknades förslag till kommunstyrelsen

Förslag till kommunfullmäktige

1. Verksamhets- och investeringsplan 2022-2024 samt årsbudget för 2022 enligt bilagd handling.

- Resultatplan, finansieringsplan och balansplan för 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Verksamhetsplan för 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Investeringsplan för 2022-2026 med årsbudget för 2022 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Resultatplaner, finansieringsplaner och investeringsplaner för tekniska nämndens affärsverksamheter 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Exploateringsplan för 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Kommunstyrelsen har under år 2022 rätt att öka kommunens låneskuld till maximalt 800 miljoner kronor.
- Kommunstyrelsen ges följande uppdrag:
Centralt budgeterat anslag för personalkostnader ombudgeteras till nämnderna efter avtalade förändringar av lönenivåer.

- Kommunstyrelsen ges följande uppdrag:
Centralt budgeterade anslag för hyror, driftsmedel samt kapitalkostnader ombudgeteras till nämnderna efter färdigställande av nya investeringprojekt.

2. Kommunens skattesats

- Kommunens skattesats för år 2022 fastställs till 21,64 % av skatteunderlaget, vilket innebär oförändrad skatt.

3. Mål för god ekonomisk hushållning

- Finansiella mål och mål för verksamheten i syfte att uppnå god hushållning fastställs enligt förslag till verksamhets- och investeringsplan.

4. Taxor och avgifter

- Förändrad taxa inom bygglov, detaljplanering, kartor, mätning samt dispenser från trafikföreskrifter fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2021-06-17 § 284 att gälla från och med 2022-01-01.
- Förändrad taxa för automatiska brandlarm fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2021-06-17 § 282 att gälla från och med 2022-01-01.
- Förändrad taxa för tillstånd och tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2021-06-17 § 282 att gälla från och med 2022-01-01.
- Förbrukningstaxa för vatten och avlopp 2022 höjs med i genomsnitt 4 procent enligt tekniska nämndens förslag 2021-06-16 § 105. Den nya taxan börjar gälla från och med 2022-01-01.
- Anläggningstaxan för nyanslutningar förändras enligt tekniska nämndens förslag 2021-06-16 § 105. Den nya taxan börjar gälla från och med 2022-01-01.
- Taxor för Visingsötrafiken, sjösättning vid kommunala båtramper, begravning av smådjur på Axamo smådjursbegravningsplats, samt extra evenemang förändras enligt tekniska nämndens förslag 2021-06-16 § 105. Förändrade taxor tillämpas från och med 2022-01-01.
- Taxor för elsparcyklar fastställs till 5 kr per cykel och dygn, samt en grundavgift på 715 kr per tillstånd och år. Den nya taxan börjar gälla från och med 2022-01-01.

5. *Övriga beslut och särskilda uppdrag i anslutning till beslut om verksamhets- och investeringsplan*

- Kommunstyrelsen i nära samverkan med stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att pröva möjligheten att utöka biosfärsområdet Östra Vätterbranterna och belysa konsekvenser och nyttor av en sådan utvidgning.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samverkan med övriga nämnder, analysera och klargöra hur ekonomiskt utrymme som bedöms skapas efter genomförd upphandling av telefonitjänster kan nyttogöras för fortsatt utvecklingsarbete med digitalisering.
- Kommunstyrelsen i nära samverkan med övriga nämnder och bolag ges i uppdrag att utveckla det gemensamma arbetet med kompetensförsörjning.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att i samråd med besöksnäringen utreda hur kommunens yrkesutbildningar inom området hotell, turism och restaurang kan stärkas, med målsättningen att fler av de elever som antas ska genomföra utbildningen.
- Bristen på personal inom besöksnäringen är akut i pandemins spår varför utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna till ett snabbspår inom Vuxenutbildningen för att försörja besöksnäringen med kompetens. Detta bör ske i tätt samråd med besöksnäringen.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och individ- och familjeomsorgsnämnden medges återkomma till kommunstyrelsen om behov av ytterligare resurser uppstår under 2021 för utökning av vuxenutbildning samt försörjningsstöd vilket i första hand ska mötas med åtgärder som förhindrar eller förkortar försörjningsstödsberoende.
- Barn- och utbildningsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att utveckla och stärka sitt arbete mot främlingsfientlighet och rasism.
- Barn- och utbildningsnämnden i samverkan med tekniska nämnden ges i uppdrag att omgående pröva möjligheter för en temporär lösning för förskoleplatser i Norra Unnaryd i avvaktan på att planerade utökningar av förskoleplatser i skolområdet står klara.
- Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att inför nästa års arbete med verksamhets- och investeringsplan ta fram ett beslutsunderlag avseende hyrcykelsystem.
- Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att i nära samverkan med tekniska nämnden ta fram en plan med förslag om

vinterbelysningsanläggningar med avseende på ambitionsnivå, utformning och ansvarsfördelning.

- Tekniska nämnden ges i uppdrag att inför nästa års budgetarbete ta fram ett underlag för ställningstagande om utökad sopsaltning på ett välfrekventerat gång- och cykelstråk, inklusive vilka nyttor och kostnader det kan innebära.
- Socialnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna till ökad individualisering av fritidsaktiviteter för personer i gruppbestäder genom kontaktperson eller någon form av kontaktmannaskap.
- Nämnderna ges i uppdrag att beakta vad som i övrigt framgår av budgetskrivelsen.

Ann-Marie Nilsson (C)
Kommunstyrelsens ordförande

Ilan De Basso (S)
Kommunalråd

David Gerson (L)

Margareta Sylvan (MP)

Mona Forsberg (S)
Kommunalråd

Bilaga:

VIP 2022-2024 med budget för 2022 – Koalition för Jönköpings förslag